

Samarbejdsaftale om

Forældreuddannelse

Proces: Godkendt december 2015

Den Tværsektorielle Grundaftale

Samarbejdsaftale vedr.		
Forældreuddannelse		
Dato	Arbejdsgruppens sammensætning	
	Samarbejdsaftalen er udarbejdet af en tværsektoriel arbejdsgruppe i regi af sundhedsaftalen 2015-2018. Aftalen har indtil 2021 fungeret som en supplerende aftale med de nordjyske kommuner. I efteråret 2023 vil samarbejdsaftalen igen fungere som en supplerende aftale.	
Besluttet i SKU	Opfølgning på aftalen	
Dato	Hvilken ændring er foretaget på hvilket beslutningsgrundlag	Udarbejdet af

Aftale parter

De nordjyske kommuner og Region Nordjylland.

Vesthimmerlands Kommune er udtrådt af samarbejdsaftalen med virkning fra 16. august 2023 og samarbejdsaftalen vil derfor overgå til at være en supplerende aftale for de resterende kommuner i løbet af efteråret 2023.

Baggrund

Af "Sundhedsaftalen 2015-2018" om forebyggelse fremgår:

"Ifølge Sundhedsstyrelsen er det ca. 15 % af de kommende mødre, der er sårbare, og hvor der er behov for en indsats, som giver børnene en god start i livet og forebygger social ulighed i sundhed. Der skal i aftaleperioden etableres tværsektorielle forældreuddannelser som et tilbud til alle familier ved første graviditet. Evalueringer af denne type af tilbud viser, at tilbuddene i høj grad formår at rumme alle gravide, herunder også gravide, der er særligt sårbare og/eller socialt udsatte. Visse grupper af gravide har dog vanskeligt ved at modtage tilbuddene."

Videre fremgår: "Vi har aftalt, at:

- *"alle kommuner, inden aftaleperiodens udløb, har etableret en forældreuddannelse i samarbejde med regionens fødesteder.*
- *vi udvikler de nye forældreuddannelser i et tværsektorielt samarbejde mellem de kommunale sundhedstjenester og fødestederne – herunder sikre fastholdelse af de gravide i sektorovergangen mellem kommunernes og fødestedernes tilbud.*
- *vi sikrer at kommunernes og fødestedernes tilbud udgør et sammenhængende forløb for gravide og førstegangsfødende i Region Nordjylland. Der skal både tages hensyn til kommunernes forskellighed og til regionens ønske om at sikre alle gravide førstegangsfødende ensartede tilbud."*

Rammer for samarbejdet

De kommunale rammer for forældreuddannelse:

Der udbydes forskellige modeller for forældreuddannelse i de nordjyske kommuner, men med et fælles udgangspunkt:

- Forældreuddannelse er et tilbud til familier, hvor en eller begge er førstegangs-forældre. Der lægges vægt på fædrenes/partnerens mulighed for at deltage.
- Forældreuddannelserne udvikles i et tværsektorielt samarbejde mellem de kommunale sundhedstjenester og det/de lokale jordemodercentre.
- Der er fokus på fødsels- og forældreforberedelse.
- Relevante faggrupper inddrages i forældreuddannelserne.
- Der sammensættes hold med forældrepar med udgangspunkt i terminsdato/fødselsdato.

Etablering af forældreuddannelser skal være et supplement til de øvrige generelle tilbud i hver enkelt kommune. Der kan være kommunale forskelle i forhold til om dele af sundhedsplejens øvrige kerneydelser vil blive påvirket af gennemførelse af tilbud om forældreuddannelse.

De regionale rammer for deltagelse i forældreuddannelse:

Som udgangspunkt forventer jordemoderområdet at kunne deltage i 4 kursusgange af 2 timer. Denne deltagelse er dog med udgangspunkt i følgende principper:

- Der deltager ca. 10 forældrepar pr. hold
- At de kursusgange hvor jordemoder deltager afholdes ét sted i kommunen
- At de kursusgange hvor jordemoder deltager koordineres tidsmæssigt ift. jordemoderkonsultationerne i de enkelte områder. Dette af hensyn til transport, arbejdstilrettelæggelse og arbejdsmiljø
- At de kursusgange, hvor jordemoder deltager foregår i tidsrummet før kl. 18. Dette dog under hensyntagen til børnenes tarv, fædrenes/partnerens mulighed for deltagelse samt arbejdsforhold for sundhedsplejersker og jordemødre.
- Det lokale jordemodercenter afholder selv udgifter til transport, kompetenceudvikling og deltagelse i koordinerende møder, herunder evt. deltagelse i en årlig erfaringsudvekslings-dag for sundhedsplejersker og jordemødre.

Såfremt disse principper fraviges i det lokale samarbejde mellem kommune og det lokale jordemodercenter, kan det påvirke det lokale jordemodercenters muligheder for at deltage i det ønskede omfang.

Regionen foretager for hvert budgetår en beregning af indenfor hvilke økonomiske rammer jordemodercentrene kan indgå lokale aftaler med de enkelte kommuner. Dette vil være efter antallet af førstegangsfødende i den enkelte kommune.

Det tværsektorielle samarbejde om forældreuddannelse:

Det er aftalt, at det er en fælles opgave at sikre formidling om forældrekurser til de gravide og deres partner.

Gruppen af ledere med ansvar for den kommunale sundhedspleje i Region Nordjylland kan én gang årligt indbyde chefjordemødrene til erfaringsudveksling på baggrund af de kommunale evalueringer.

Det konkrete samarbejde om forældreuddannelse aftales lokalt mellem den enkelte kommune og det enkelte jordemodercenter.

Kommunen bidrager med

Det er de kommunale sundhedstjenester i kommunerne, der har ansvaret for tilbud om forældreuddannelse.

Den kommunale sundhedstjeneste står for:

- Planlægning, koordinering og afholdelse af forældreuddannelses-forløb
- Aftaler med oplægsholdere, herunder jordemødrene
- Gennemførelse af uddannelses-forløb med en sundhedsplejerske som tovholder og gennemgående mødeleder
- Afholdelse af fælles planlægnings- og koordineringsmøder med det lokale jordemodercenter
- Mødegange i et forældreuddannelses-forløb der udelukkende inddrager jordemoder, gennemføres af det lokale jordemodercenter.
- Formidling af information om forældreuddannelse til gravide, almen praksis, jordemodervæsenet og andre relevante samarbejdspartnere. Dette kan være formidling via kommunale hjemmesider, pjece-materiale samt undervisningsmateriale til deltagerne på forældreuddannelserne.
- Eventuel afholdelse af årlig erfaringsudvekslings-dag for sundhedsplejersker og jordemødre
- Evaluering og justering af forældreuddannelsernes indhold i samarbejde med relevante samarbejdsparter, herunder det/de lokale jordemodercenter

Regionen bidrager med

Jordemoderområdets deltagelse i de kommunale forældreuddannelser:

Jordemoderområdets bidrag vil indholdsmæssigt befinde sig inden for rammerne af Sundhedsstyrelsens anbefalinger for svangreomsorg. Der skal dog samtidig være mulighed for at

udnytte potentialet i det tværsektorielle samarbejde mellem jordemoder og sundhedsplejerske ift. at imødekomme kursisternes ønsker om konkrete drøftelser og diskussioner.

Jordemoderområdet skønner som udgangspunkt, at det vil være hensigtsmæssigt, at jordemoder deltager 3 kursusgange før fødslen og 1 kursusgang efter fødslen. Indholdet kunne evt. være som følger:

1. Graviditetens udfordringer
2. Fødsels-forberedelse
3. Tidlig barsel med fokus på barn og familiedannelse
4. Fødselsoplevelsen

Ændringer af bidrag

Kommunen og det lokale jordemodercenter aftaler én gang årligt inden 1. oktober, hvor mange uddannelsesforløb kommunen kan afholde det kommende år med det lokale jordemodercenters deltagelse samt, hvor mange undervisningsgange og antal timer det lokale jordemodercenter kan deltage. Da jordemodercentrene og kommunerne ikke kender det kommende års budget d. 1. oktober er aftalen under forudsætning af uændrede budgetter på området. Aftalen er på skrift mellem lederen af den kommunale sundhedspleje og chefjordemoder på det/de lokale jordemodercentre.

Opsigelse af aftalen

Samarbejdsaftalen kan opsiges med 6 måneders varsel.